

EDİTÖRÜN MESAJI

Koronavirüs salgınının tüm hızıyla sürdüğü şu günlerde, umre dönüşü faciasının olumsuz etkilerinden henüz kurtulamamışken, şimdi de başka bir tehditle karşı karşıyayız: Ramazan. Virüse karşı toplumun her ferdinin olabildiğince sağlıklı beslenip düzenli bir hayat sürmesi gerekirken, ülkemizdeki inanan kesim bir ay boyunca aç ve susuz kalacak, uyku düzenini bozacak, açlığın verdiği gerginlikle tüm bağışıklık sistemi daha da çökecek. Hastalığa davetiye çıkarması muhtemel bu ritüel, umalım ki salgının yayılma hızını artırmazın.

Oruç ritüeli insanlık kültürüne üretici yaşamla birlikte girdi. İkel tarım toplumları sonbaharda topladıkları tahıl ürünlerini, çetin ve verimsiz kış aylarını aç geçirmemek ve gelecek bahara sağ salim çıkabilmek için olabildiğince depoluyordu. Verimli geçen senelerde depoladıkları gıdayla kışı sorunsuz atlatırken, kurak ve verimsiz geçen senelerde depoları erkenden, ilkbahar arifesinde boşalıyordu. Nesiller boyu bu sorunu yaşayan insanlar, kış aylarının sonuna doğru başlayıp ilkbaharla birlikte doğanın uyanışına kadar kemer sıkmayı öğrendiler. Bu kemer sıkma zamanlarında kah yediklerini kıstılar, kah öğün eksilttiler; sağ salim ilkbahara ulaştınca da bunu bayram bildiler.

Mevcut oruç ritüellerinin çıkış noktası olan bu eski gelenek, her geçen güneş senesinde geri geri gitmezdi: Her sene aynı zamanda, gerçek bir hedef doğrultusunda uygulanırdı. Su içmemek gibi bir uygulama düşünülemezdi. Böylesi bir oruç toplumsal tutumluluk örneğiydi.

Devirler geçti, ikel tarım toplumları evrildi, onların ritüellerinden dinler oluştu, derken felsefe doğdu, felsefe modern bilime yol açtı, modern bilim endüstriye hız verdi, dünya endüstri devrine geçti... Değişim hızlanarak devam ediyor. Şartlarımız gereği, artık ikel tarım toplumlarının ritüellerine ihtiyacımız kalmadı. Modern insanın modern ritüelleri var. Kökenimizi inkar etmiyoruz; ama artık atalarımızın günümüzde geçerliliğini yitirmiş ritüellerini bir kenara koymanın zamanı çoktan gelmedi mi?

YURTTAN HABERLER

Diyamet'in dergisinde ateizm vurgusu

"Ateizm Tanzimat'tan başlayarak artan bir hızla ülkemiz aydınları arasında yayılmaya başlamış nerede ise aydın olmanın ayırıcı bir niteliği haline gelmiştir."

ÖZARSLAN, S. "Ülkemizde Ateizme Yönelme Sebepleri" Diyanet İlmî Dergi 55 (2019): 1011-1025

"Katılıyoruz!"

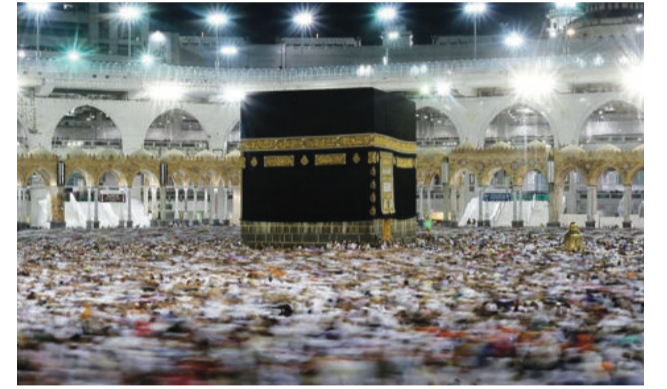
Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayınladığı Diyanet İlmî Dergisi'nde Prof. Dr. Selim Özarlan'ın yazdığı şu cümleler, tüm imla hatalarına rağmen ateistler olarak bizleri onurlandırdı doğrusu:

"Ateizm Tanzimat'tan başlayarak artan bir hızla ülkemiz aydınları arasında yayılmaya başlamış nerede ise aydın olmanın ayırıcı bir niteliği haline gelmiştir."

Evet, ateizm, aydınlanmanın ve aydın insan olmanın ilk ve tek koşulu olmasa da, benlikten ve kimlikten bağımsız olarak aydınca düşünebilmenin en azından ön koşuludur diyebiliriz. Zira doğaya gerçekçi bir pencereden, yani bilimin ve aklın penceresinden bakan ateistler, insanı yaşam hastalığına tutulmuş ve ölümlü terbiye ve tedavi edilmesi gereken aciz bir kul olarak değil, uçsuz bucaksız bir evrendeki bir kum zerresinin üzerinde yaşayan 9 milyona yakın canlı türünden biri olarak görür. Ateizm felsefesi dinlerin aksine insanlara hayali bir cennet sunmaz, onlara bu yaşamın tek yaşam olduğunu ve ne yapılacaksa bu yaşamda yapılması gerektiğini gösterir; böylece gerçek sorumlulukların öbür dünyaya ötelenmesini engeller. "Cennet hayalini gerçek kılabilmek için hayali cenneti unutmamız gerekmektedir." (Rahipken ateist olan Fransız filozof Jean Meslier'in sözü.)

Kitleleri "ticari ve siyasi olarak istismar edebilen" cemaatler ve insanları bir ölüm makinesine dönüştüren radikal dinci terör örgütleri yoluyla dinin bir iktidar aracı haline getirilmesi, muhafazakâr kesimin kendisine şu soruyu sormasını gerektirmektedir: "Biz mi bu hale geldik; hep mi böyleydik; yoksa inandığımız dini bu hale mi getirdiler?"

Öz eleştiri bir erdemdir.

Diyanet İşleri Başkanlığı, umreden dönenlerin koronavirüs salgının yayılmasındaki payına işaret eden CHP Grup Başkanvekili Engin Altay ve İstanbul Tabip Odası Aile Hekimliği Komisyon Üyesi Doktor Hakan Hekimoğlu hakkında suç duyurusunda bulundu.

Umreden dönen ilk kabilelerin karantinaya alınmaması, bunun sonucunda umrecilerle birlikte Koronavirüsün de yurda dağılması, hastalığın yayılma hızını yavaşlatma tedbirleri kapsamında camilerin ibadete kapatılması kararının gecikmesi, "vip Cuma cemaatleri" ile salgına karşı yürütülen mücadelenin bir bakıma sulandırılması vb ihmalkârlıklar gün gibi ortadayken; sevgi, barış ve hoşgörü elçisi (!) olan Diyanet'in tüm bu hatalı kararlardan dolayı öz eleştiri yapması ve toplumun huzurunda "günah çıkarması" gerekirken, aksine gerçekleri ortaya koyarak kendisini eleştirenleri suçlayıp haklarında suç duyurusunda bulunuyor olması ancak şu şekilde açıklanabilir:

"Bir toplum gerçeklerden ne kadar uzaklaşırsa, gerçeği söyleyenlerden o kadar nefret eder."

Diyamet'in yobaz yorumu Engizisyonu aratmadı

Diyanet İşleri Başkanı Prof. Ali Erbaş geçen haftaki Cuma vaazında, korona virüsün sebebinin eş cinsellik ve evlilik dışı ilişkiler olduğunu söylemişti. Bunun üzerine Ankara Barosu insan haklarını vurgulayan bir bildiri yayınlamış, Diyanet İşleri de bu bildiri nedeniyle Ankara Barosu hakkında suç duyurusunda bulunmuştu. Bugün geline nokta ise bu suç duyurusu, laik bir hukuk devletinde farklı kesimden insanların düşünce özgürlüğünü, dinsel tercihlerini ve cin-

ANKARA BAROSU

sel yönelimlerini savunmakla yükümlü bir baronun nezdinde bütün seküler kesime karşı dindar çevrelerin sosyal medyada başlattığı medyatik bir cihada dönüştü. Diyanet'in bir devlet kurumu olduğu, bu yüzden de bütün inanç kesimlerine eşit mesafede durması gerektiği, sadece Müslümanların değil gayrimüslim ve eş cinsel bireylerin vergileriyle de finanse edildiği düşünüldüğünde, "**sesi çağlar öncesinden gelen**" bu kurumun özellikle COVID-19 salgını sürecinde çoğulcu ve bütünleştirici açıklamalar yapmak yerine, ayrımcılığın sözcülüğünü yapmayı tercih etmesi, çağa ve akla ayak uyduramamasından kaynaklanan kaygı ve korkunun sonucudur.

Bilgisayar başından eş cinsellere nefret söyleminde bulunanlara da bir hatırlatma yapmak isteriz: Bilgisayarın babası olarak bilinen İngiliz matematikçi Alan Turing eş cinseldi. Bugün onun sayesinde oturduğunuz yerden eş cinsellere rahatça hakaret edebiliyor ve nefretinizi bütün dünyaya duyurabiliyorsunuz. İnsanlığa ve uygarlığa yaptığınız katkıların devamını dileriz.

Ateizm Derneği olarak bu talihsiz süreçte LGBTQI+ bireylerin yanında olduğumuzu duyuruyoruz. Biz güce duyulan sevgiye değil, sevginin ve empatinin gücüne inanıyor; hayatı siyah beyaz olarak görenlere inat, farklı renklerin güzelliğini vurgulamaya devam ediyoruz. Çünkü bir gökkuşağı gibi farklı renklerimizle ve hep birlikte güzeliz!

BİZE ULAŞIN

E-Bültenimizde yer vermemizi istediğiniz haberleri ateisthaber@ateizmdernegi.org.tr adresine yazarak önerilerinizi bizimle paylaşabilirsiniz.

Ateizm Derneği
Çağrı Merkezi
+90 (850) 840 2337

DÜNYADAN HABERLER

Salgına karşı toplu dua

Yeni tip Koronavirüs (Covid-19) salgınından en çok etkilenen ülkelerin başında gelen İtalya'nın Carpi kentinde 19 Nisan tarihinde "Salgına karşı birlikte dua ediyoruz" etkinliği düzenlendi. Katolik, Ortodoks, Sikh, Yahudi ve Müslüman cemaatlerinin katıldığı törende Carpi Belediye Başkanı Alberto Bellelli de yer aldı. Salgına karşı bir araya gelen din adamları, kentin şehitler meydanı olarak bilinen Martiri Meydanında dua etti.

Belediye Başkanı Alberto Bellelli, "Bugün salgının bizi zorladığı acı deneyimleri yaşıyoruz. Dini ve kültürel duyarlılığa sahip bir toplulukla dua ediyoruz. Haftalardır bu korkunç virüse karşı ellerinden geleni yapan tüm çalışanlar yalnız değilsiniz." şeklinde konuştu.

Etkinlikte imam Mourad Selmi Kuran-ı Kerim'den Al İmran suresini okuyarak, salgının son bulması için dua etti. İmam Selmi, "Biz Müslümanlar bu sevgili toprakların ayrılmaz bir parçasıyız, bu hastalık için Allah'a dua ediyoruz." diyerek ancak bilimin yok edebileceği bu salgın hastalığa karşı akli ön plana çıkarmak yerine, diğer din ve mezhep temsilcileri gibi kendi akıl dışı ve çağ dışı inancının propagandasını yapmayı tercih etti.

Tebliğ Cemaati ve koronacihat üzerine

13-15 Mart'ta Yeni Delhi'de Tebliğ Cemaati tarafından düzenlenen dini bir toplantının Hindistan'daki koron-

avirüs yayılma hızını artıran en önemli olduğu bildirildi. Bir hafta sonrasında toplantının yapıldığı binadaki tüm giriş çıkışlar yetkililerce kapatıldı. İçeride hala 2500 civarında ibadet eden kişinin olduğu dile getiriliyor.

Gazetemizin 11. sayısında da haber yaptığımız Tebliğ Cemaati'nin, Güneydoğu Asya'da pandeminin en büyük taşıyıcısı haline geldiği ve koronavirüsü yarım düzine ülkeye yaydığı bildirilmişti. Hindistan'da da en büyük koronavirüs süper taşıyıcısı olduğu düşünülen Tebliğ Cemaati, daha çok Güney Asya'da varlığını sürdüren, gayrimüslimleri Sünnî İslâm'a çağırma hedefleyen ve cami hayır kurumlarını dolaşan vaiz grupları üzerinden faaliyet gösteren yüz yıllık bir misyoner örgüttür. Muhammed zamanındaki yaşantıya geri dönülmesini savunan bu misyoner cemaatin üyeleri, zaman içerisinde radikalleşerek farklı inançtaki insanlara karşı nefret beslemeye başladılar. Günümüzde ise Hindular dahil tüm gayrimüslimleri "kafir" ve "Allah'ın düşmanları" ilan eden ve bu insanların katledilmesi gerektiğini düşünen insanlık dışı bir fanatizmin destekçisi durumundalar.

Hindistan'da medyanın büyük kısmı Tebliğ Cemaati'ne "kuzu görünümü kurt" yakıştırmaları yapıyor. Bazı radikal İslamcılar, koronavirüs salgını Müslüman inancından olmayan insan ve devletlere zarar vermek için bir fırsat ve ilahi bir silah olarak gördüğü ve bu doğrultuda cihat ilan ederek koronavirüsü bilinçli olarak yaymaya çalıştıkları iddia ediliyor. Koronacihat ilan eden radikal İslamcılar, bir bölümünün de Tebliğ Cemaati'nin üyesi veya sempatanı olduğu tahmin ediliyor. Hindistan ve Bangladeş medyası, Tebliğ Cemaati'ni sadece Hindistan'daki koronavirüs vakalarından değil Birleşik Krallık, Malezya ve Pakistan'daki koronavirüs yayılımından da sorumlu tutuyor. tarafından "yaşayan tanrı" olarak saygı

Dua etmek yeterli değil

duyulan, Doğu'da ve Batı'da putlaştırılan Dalai Lama dua etmenin koronavirüsle mücadele etmek için yeterli olmadığını, ayrıca ihtiyacı olanlara yardım eli uzatmanın tam zamanı olduğunu söyledi. Nobel Barış Ödülü Sahibi, resmi web sitesinde yer alan bir yazıda "Bu pandemi yalnızca koordine ve küresel bir tepkiyle bir araya gelerek karşılaştığımız zorlukların eşit görülmemiş büyüklüğünü karşılayabileceğimizin uyarısıdır" dedi. "Bazen arkadaşlarım benden 'büyülü güçler' kullanarak dünyadaki bazı sorunlara yardım etmemi ister. Onlara her zaman Dalai Lama'nın

büyülü gücü olmadığını söylerim. Eğer yapsaydım bacaklarımda ya da boğazımda ağrı hissetmezdim. Hepimiz insan olarak aynıyız ve aynı korkuları, aynı umutları, aynı belirsizleri yaşıyoruz."

"Biz Budistler tüm dünyanın birbirine bağımlı olduğuna inanıyoruz. Bu yüzden sık sık evrensel sorumluluktan söz ediyorum. Bu korkunç koronavirüsün patlak vermesi, bir kişiye olanların kısa sürede diğer tüm varlıkları etkileyebileceğini göstermiştir. Ama aynı zamanda bize hastanelerde çalışmak veya sosyal mesafeyi korumak gibi şefkatli ya da yapıcı bir hareketin birçok kişiye yardım etme potansiyeli olduğunu hatırlatır. Wuhan'daki koronavirüs hakkında haberler çıktığından beri Çin'deki ve diğer her yerdeki kardeşlerim için dua ediyorum. Şimdi kimsenin bu virüse karşı bağışık olmadığını görebiliriz. Hepimiz hem küresel ekonominin hem de kendi bireysel evlerimizin sevilenleri ve geleceği konusunda endişeliyiz. Ancak dua yeterli değildir."

"Bu kriz hepimizin elimizden geldiğince sorumluluk alması gerektiğini gösteriyor. Bu durumu tersine çevirmek ve geleceğimizi bu tür tehditlerden korumak için doktorların ve hemşirelerin ampirik bilim ile gösterdikleri cesareti birleştirmeliyiz. Bu büyük korku döneminde tüm dünyanın uzun vadeli zorluklarını ve olasılıklarını düşünmemiz önemlidir. Dünyamızın uzaydan fotoğrafları, mavi gezegenimizde gerçek sınırların olmadığını açıkça göstermektedir. Bu nedenle hepimiz bununla ilgilenmeli, iklim değişikliğini ve diğer yıkıcı güçleri önlemek için çalışmalıyız. Bu pandemi yalnızca koordine ve küresel bir tepki ile bir araya gelerek karşılaştığımız zorlukların eşi görülmemiş büyüklüğünü karşılayabileceğimizin uyarısıdır..."

Dalai Lama'nın burada kısaltılmış olan yazısının tamamına web sitemizden ulaşabilirsiniz.

Programımıza telefon ile bağlanabilir bize sorularınızı sorabilir ve ödül olarak **Turan Dursun** kitapları kazanma şansını yakalayabilirsiniz.

+90 216 900 2606
+90 216 900 1866

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz

DERNEKTEN HABERLER

Basın Açıklaması

Ateizm Derneği
BASIN AÇIKLAMASI

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın insanlığın bir kesimini nefretle aşağılayıp kitlelere hedef gösterdiği konuşmayı şaşkınlık ve ibretle izledik.

Şaşkınlığımızı; sesi çağlar öncesinden gelen bu şahsın, bir devlet kurumunun başında oturup söylemini kutsal sayılan değerler üzerine inşa ederek halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmesindeki kan kokan çüreti sebebiylece.

Ateizmimiz ibretse, anılan şahsın içinde bulunduğu takvim yılında yaşamasına rağmen buncan sekiz-dokuz nesil önceki büyükleriyle aynı zihinsel ve dogmatik sınırlara sahip olmak için insan onuruna karşı gösterdiği büyük direnişen kaynaklanmaktadır.

Görevde olduğu süre boyunca çocuk tecavüzlerine gözlerini kapatıp kadın düşmanlığının manevi zeminini dini söylemlerle meşrulaştırma çabası karşılığında maaş alan Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın deprem, LGBTIQ+, kadın ve çocuk söylemlerine rağmen halen görevde kalması durumunda, sonraki konuşmasında halkı ellerinde meşalelerle meydanlarda cadi oltu kadın yakmaya davet etmesi kimsiyi şaşırtmamalıdır.

Anılan şahsı ve ona hak veren zihniyeti büyük bir şaşkınlık ve ibretle kinadığımızı tüm kamuoyuna saygıyla arz ederiz.

Ateizm Derneği
28.04.2020

Ayrımcılığın her türlüşünü kınıyor ve ilgili basın açıklamasını sonuna kadar destekliyoruz.

Yanınızdayız. Biz de varız!

Ramazan Özel

ORUC TUTMAK
ZORUNDA DEĞİLSİN

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz

Ramazan süresince uğramanız muhtemel ayrımcılık suçlarında sizi savunmamız için maruz kaldığınız muameleyi belgelemeyi ve video/tanık ifadeleri ile delillendirmeyi lütfen unutmayınız.

Ramazan Ayında Mahalle Baskısına BOYUN EĞME!

Ne ararsın Tanrı'ı aramda?
Sen kimsin ki orucumu sorarsın?
-Nezzen Tavfik

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz

BESLENME

Uzun süre aç kalma!
Öğün atlama!
Yemekten sonra 2-3 saat uyanık kal ve hemen yatay pozisyona geçme!

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz

SIVI ALIMI

Uzun süre susuz kalma!
Susamayı bekleme!
Günde en az 2 Litre ve sık sık su iç!

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz

SOSYAL MESAFE

Maske tak!
Kalabalık ortamlarda bulunma!
Toplu yemekler düzenleme / katılma!

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz

UYKU

Günde en az 7-8 saat kesintisiz uyu!
Yemekten sonra 2-3 saat uyanık kal ve hemen yatay pozisyona geçme!
Yeterince gün ışığı al!

Ateizm Derneği
Artık Yalnız Değiliz